

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СМЕТНА ПАЛАТА

ДОКЛАД ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОСЪЩЕСТВЕНИЯ
ПОСЛЕДВАЩ КОНТРОЛ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА
ПРЕПОРЪКИТЕ

по Одитен доклад № 0200203022 за извършен одит за съответствие при
управлението на публичните средства и дейности на Министерството на
образованието и науката за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2021 г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

На основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата, т. 6 от Решение № 348 от 13.09.2023 г. на Сметната палата и Заповед № ПК-02-02-003 от 16.04.2024 г. на заместник-председател на Сметната палата, е извършена проверка за изпълнението на препоръките по Одитен доклад № 0200203022 за извършен одит за съответствие при управлението на публичните средства и дейности на Министерството на образованието и науката за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2021 г.

На основание чл. 49, ал. 1 от Закона за Сметната палата, на министъра на образованието и науката е изпратен доклад за резултатите от одита, в който са дадени осем препоръки за подобряване на управлението на публичните средства и дейности на Министерството на образованието и науката (МОН). Срокът за изпълнение на препоръките е шест месеца от получаването на одитния доклад.

На основание чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата, в определения срок, министърът на образованието и науката е уведомил с писма, вх. № 04-15-50 от 06.10.2023 г., вх. № 04-15-50 от 30.11.2023 г., вх. № 04-15-50 от 29.12.2023 г. и вх. № 04-15-50 от 01.03.2024 г., председателя на Сметната палата за предприетите мерки за изпълнението на дадените препоръки.¹ Към писмата са приложени документи в подкрепа на изпълнението на препоръките.

Целта на проверката е установяване на съответствието между дадените препоръки в доклада по чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата, получената информация от Министерството на образованието и науката и действително предприетите мерки и извършените действия за изпълнението им.

II. РЕЗУЛТАТИ ОТ ИЗВЪРШЕНАТА ПРОВЕРКА

При осъществения последващ контрол за изпълнението на препоръките е установено:

1. По препоръка № 1. *Да се предприемат действия за издаване на акт за утвърждаване на формата и съдържанието на:*

1. Регистър за имотите-държавна собственост, предоставени за управление на МОН-Централно управление;

2. Регистър, в който да се вписват предоставените имоти на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката;

3. Регистър на сключените договори за отдаване под наем на недвижими имоти и държавни ведомствени жилища, управлявани от МОН-ЦУ.

Със заповед² на министъра на образованието и науката е утвърдена формата и съдържанието на: Регистър за имотите - държавна собственост, предоставени за управление на МОН-Централно управление; Регистър, в който да се вписват предоставените имоти на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката и Регистър на сключените договори за отдаване под наем недвижими имоти и държавни ведомствени жилища, управлявани от МОН-ЦУ. Неразделна част от заповедта са утвърдените образци на регистри. Със заповедта³ е възложено на директора на дирекция „Държавна собственост

¹ Одитно доказателство № 1 - Писмо вх. № 04 -15-50 от 06.10.2023 г., писмо вх. № 04 -15-50 от 30.11.2023 г., писмо вх. № 04 -15-50 от 29.12.2023 г. и писмо вх. № 04-15-50 от 01.03.2024 г. от министъра на образованието и науката

² Заповед № РД 09-3441 от 30.10.2023 г.

³ Заповед № РД 09-3441 от 30.10.2023 г.

и обществени поръчки“ да организира и контролира воденето и актуализирането на данните в трите регистъра на имотите – държавна собственост.⁴

Препоръка № 1 е изпълнена.

2. По препоръка № 2. В „Стратегическите насоки за управлението и ползването на имоти и вещи – държавна собственост, предоставени на МОН и на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката“ и във „Вътрешните правила за работа на дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“, да се регламентира поддържането на утвърдените от министъра, образци на „Регистри“ за имотите-държавна собственост, предоставени за управление на МОН и сключените договори за отдаване под наем на недвижими имоти и държавни ведомствени жилища.

От на министъра на образованието и науката са утвърдени⁵ Стратегически насоки за управлението и ползването на имоти и вещи – държавна собственост, предоставени на МОН и на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката (Стратегическите насоки).⁶

В т. 1 от Стратегическите насоки е регламентиран ред за поддържане, актуализиране и допълване на информационната система за регистриране на имотите – държавна собственост, в системата на предучилищното и училищното образование. Определено е, че за целта се създава, поддържа и актуализира информацията в утвърдените образци на Регистри за имотите – държавна собственост, предоставени за управление на МОН, сключените договори за отдаване под наем на недвижимите имоти и държавните ведомствени жилища.⁷

Със заповед⁸ на министъра на образованието и науката са изменени Вътрешните правила за работа на дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“. ⁹ В чл. 5, ал. 2, Раздел I, т. 10 от правилата е регламентирана, отговорността на отдел „Държавна собственост“ за създаването, поддържането и актуализирането на информацията в образците на регистри за имотите - държавна собственост, предоставени за управление на МОН, сключените договори за отдаване под наем на недвижими имоти и държавните ведомствени жилища, утвърдени от министъра на образованието и науката“.¹⁰

Препоръка № 2 е изпълнена.

3. По препоръка 3. В „Правилата за критерии за определяне и степенуване на жилищните нужди на лицата по чл. 22 от ППЗДС и критерии за увеличаване или

⁴ Одитно доказателство № 2 - Заповед № РД 09-3441 от 30.10.2023 г. с Регистър за имотите-държавна собственост, предоставени за управление на МОН-Централно управление, Регистър, в който да се вписват предоставените имоти на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката и Регистър на сключените договори за отдаване под наем недвижими имоти и държавни ведомствени жилища, управлявани от МОН-ЦУ ⁵ утвърдени на 29.11.2023 г. от министъра на образованието и науката.

⁶ Одитно доказателство № 3 - Стратегическите насоки за управлението и ползването на имоти и вещи – държавна собственост, предоставени на МОН и на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката, утвърдени на 29.11.2023 г. от министъра на образованието и науката.

⁷ Одитно доказателство № 3 - Стратегическите насоки за управлението и ползването на имоти и вещи – държавна собственост, предоставени на МОН и на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката, утвърдени на 29.11.2023 г. от министъра на образованието и науката.

⁸ Заповед № РД09-3919 от 29.11.2023 г.

⁹ Одитно доказателство № 4 - Вътрешни правила за работа на дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“, изменени със Заповед № РД09-3919 от 29.11.2023 г.

¹⁰ Одитно доказателство № 4 - Вътрешни правила за работа на дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“, изменени със Заповед № РД09-3919 от 29.11.2023 г.

намаляване на основната наемна цена на ведомствените жилища на Министерството на образованието и науката“ да се регламентира: при сключване на договори да се посочва срок, съобразен с изискванията на ЗДС; ред за иницирирането и сключването на допълнителни споразумения; периодичното подаване на декларации от наемателите, че отговарят на обстоятелствата, обуславящи правото на ползване, съгласно чл. 22, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ППЗДС.

Със заповед¹¹ на министъра на образованието и науката са допълнени Правилата за критерии за определяне и степенуване на жилищните нужди на лицата по чл. 22 от ППЗДС и критерии за увеличаване или намаляване на основната наемна цена на ведомствените жилища на Министерството на образованието и науката (Правила за настаняване във ведомствени жилища).¹² Съгласно чл. 7, ал. 2 от Правилата договорът за наем се сключва за срок докато наемателят е в трудово или служебно правоотношение с МОН, но не повече от 10 години.¹³

В чл. 7, ал. 3 от Правилата за настаняване във ведомствени жилища е определено, че до 31.03. на всяка година наемателите подават декларация, относно обстоятелствата за правото на настаняване, съгласно изискването на чл. 22, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ППЗДС. В случай на промяна на обстоятелствата в наемното правоотношение, всяка от страните е длъжна да уведоми другата страна за това в седемдневен срок от настъпването им. Промяната на обстоятелствата по договора се документира чрез сключване на допълнително споразумение/анекс между страните, регламентирано в чл. 7, ал. 4 от Правилата за настаняване във ведомствени жилища. В чл. 7, ал. 6 от правилата е определено, че когато договорът за наем е за повече от 10 години същият се прекратява, а служителят, настанен във ведомственото жилище, подава молба и декларация, и ако отговаря на изискванията на чл. 22, ал. 1, т. 1 и т. 2 от ППЗДС се сключва нов договор за наем на жилището.¹⁴

Препоръка № 3 е изпълнена.

4. По препоръка № 4. В „Правилата за критерии за определяне и степенуване на жилищните нужди на лицата по чл. 22 от ППЗДС и критерии за увеличаване или намаляване на основната наемна цена на ведомствените жилища на Министерството на образованието и науката“ да се регламентира поддържането на утвърдения от министъра – образец на „Регистър“ на сключените договори/допълнителни споразумения за отдадените под наем държавни ведомствени жилища.

В чл. 7, ал. 5 от Правилата за настаняване във ведомствени жилища е регламентирано поддържането на „Регистър“ на сключените договори/допълнителни споразумения на отдадените под наем държавни ведомствени жилища, утвърден от министъра на образованието и науката.¹⁵

Препоръка № 4 е изпълнена.

5. По препоръка № 5. Във Вътрешните правила за работата на дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“ и Функционалната характеристика на

¹¹ Заповед № РД 11-3 от 22.02.2024 г.

¹² Одитно доказателство № 5 - Правилата за критерии за определяне и степенуване на жилищните нужди на лицата по чл. 22 от ППЗДС и критерии за увеличаване или намаляване на основната наемна цена на ведомствените жилища на Министерството на образованието и науката

¹³ Одитно доказателство № 5 - Правилата за критерии за определяне и степенуване на жилищните нужди на лицата по чл. 22 от ППЗДС и критерии за увеличаване или намаляване на основната наемна цена на ведомствените жилища на Министерството на образованието и науката

¹⁴ Одитно доказателство № 5 - Правилата за критерии за определяне и степенуване на жилищните нужди на лицата по чл. 22 от ППЗДС и критерии за увеличаване или намаляване на основната наемна цена на ведомствените жилища на Министерството на образованието и науката

¹⁵ Одитно доказателство № 5 - Правилата за критерии за определяне и степенуване на жилищните нужди на лицата по чл. 22 от ППЗДС и критерии за увеличаване или намаляване на основната наемна цена на ведомствените жилища на Министерството на образованието и науката

дирекцията да се регламентира поддържането на утвърдените от министъра, образци на „Регистри“ за имотите-държавна собственост, предоставени за управление на МОН и сключените договори за отдаване под наем на недвижими имоти и държавни ведомствени жилища.

Съгласно чл. 5, ал. 2, раздел I, т. 10 от Вътрешните правила за работа на дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“, отдел „Държавна собственост“ създава, поддържа и актуализира информация в образците на регистри за имотите - държавна собственост, предоставени за управление на МОН, сключените договори за отдаване под наем на недвижими имоти и държавните ведомствени жилища, утвърдени от министъра на образованието и науката.¹⁶

От министъра на образованието и науката е актуализирана Функционалната характеристика на дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“,¹⁷ която регламентира дейностите, осъществявани от отделите в дирекцията. Съгласно т. 10 от характеристиката, отдел „Държавна собственост“ създава, поддържа и актуализира информация в образците на регистри за имотите - държавна собственост, предоставени за управление на МОН, сключените договори за отдаване под наем на недвижими имоти и държавните ведомствени жилища.¹⁸

Препоръка № 5 е изпълнена.

6. По препоръка № 6. В длъжностните характеристики на служителите от отдел „Държавна собственост“ да се вменят функции за поддържането и актуализирането на данни в утвърдените от министъра образци на „Регистри“ за имотите-държавна собственост, предоставени за управление на МОН, сключените договори за отдаване под наем на недвижими имоти и държавни ведомствени жилища.

От главния секретар на МОН са утвърдени¹⁹ длъжностни характеристики на служителите в отдел „Държавна собственост“, към дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“. В длъжностните характеристики на държавен експерт, главен експерт, старши експерт и младши експерт, са вменени функции по създаването, поддържането и актуализацията на данните в утвърдените от министъра на образованието и науката, образци на регистри за имотите – държавна собственост, предоставени за управление на МОН, сключените договори за отдаване под наем на недвижими имоти и държавните ведомствени жилища.²⁰

Препоръка № 6 е изпълнена.

7. По препоръка № 7. Да се определи длъжностно лице, което да осъществява контрол за текущото попълване на информация в образците на „Регистри“ за имотите-държавна собственост, предоставени за управление на МОН, сключените договори за отдаване под наем на недвижими имоти и държавни ведомствени жилища, утвърдени от министъра на образованието и науката.

¹⁶ Одитно доказателство № 4 - Вътрешни правила за работа на дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“, изменени със Заповед № РД09-3919 от 29.11.2023 г.

¹⁷ утвърдена на 29.11.2023 г.

¹⁸ Одитно доказателство № 6 - Функционална характеристика на дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“, утвърдена на 29.11.2023 г.

¹⁹ на 29.11.2023 г.

²⁰ Одитно доказателство № 7 - Длъжностни характеристики на държавен експерт, главен експерт, старши експерт и младши експерт от отдел „Държавна собственост“, дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“, утвърдени от главния секретар на МОН

Със заповед²¹ на министъра на образованието и науката е възложено на директора на дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“ да организира и контролира воденето и актуализирането на данните в регистрите на имотите – държавна собственост.²²

От главния секретар на МОН е утвърдена²³ длъжностна характеристика на началника на отдел „Държавна собственост“ към дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“. В длъжностната характеристика на началника на отдела е вменено задължението за осъществяване на контрол за текущото попълване на информация в утвърдените от министъра образци на регистри на имотите – държавна собственост, предоставени за управление на МОН, сключените договори за отдаване под наем на недвижими имоти и държавните ведомствени жилища.²⁴

Препоръка № 7 е изпълнена.

8. По препоръка № 8. *Да се предприемат действия за прекратяване на договорите за наем на ведомствени жилища, които надвишават срока от 10 години, определен в Закона за държавната собственост.*

От министъра на образованието и науката са изпратени писма²⁵ до наемателите на ведомствени жилища по пет договора, по които е надвишен регламентираният 10-годишен срок, определен в чл. 19, ал. 4 от ЗДС. В писмата е посочено, че наемателите следва да освободят обитаваните имоти, считано от 01.04.2024 г. На наемателите се предоставя възможност за ползване на ведомствените жилища и сключване на нови договори, при положение, че отговарят на условията на чл. 22 от ППЗДС, като следва да подадат молба и декларация по чл. 22, ал. 2 от ППЗДС за установяване на обстоятелствата по чл. 22, ал. 1 от ППЗДС.²⁶

Препоръка № 8 е изпълнена.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Осъществената проверка за изпълнението на препоръките, дадени при управлението на публичните средства и дейности на Министерството на образованието и науката за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2021 г. показва, че са предприети мерки за изпълнение на препоръките.

На министъра на образованието и науката са дадени осем препоръки, които са изцяло изпълнени.

В подкрепа на констатациите са събрани девет одитни доказателства и заедно с работните документи, отразяващи извършената проверка за изпълнението на препоръките по Одитен доклад № 0200203022 за извършен одит за съответствие при управлението на публичните средства и дейности на Министерството на образованието и науката за периода

²¹ Заповед № РД 09-3441 от 30.10.2023 г.

²² Одитно доказателство № 2 - Заповед № РД 09-3441 от 30.10.2023 г. с Регистър за имотите-държавна собственост, предоставени за управление на МОН-Централно управление, Регистър, в който да се вписват предоставените имоти на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката и Регистър на сключените договори за отдаване под наем недвижими имоти и държавни ведомствени жилища, управлявани от МОН-ЦУ
²³ на 29.11.2023 г.

²⁴ Одитно доказателство № 8 - Длъжностна характеристика на началник отдел „Държавна собственост“, дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“, утвърдена от главния секретар на МОН

²⁵ Писмо изх. № 94-1056/23.02.2024 г., Писмо изх. № 94-1062/23.02.2024 г., Писмо изх. № 94-1056/23.02.2024 г., Писмо изх. № 94-1057/23.02.2024 г. и Писмо изх. № 94-1058/23.02.2024 г.

²⁶ Одитно доказателство № 9 - Писмо изх. № 94-1056/23.02.2024 г., Писмо изх. № 94-1062/23.02.2024 г., Писмо изх. № 94-1056/23.02.2024 г., Писмо изх. № 94-1057/23.02.2024 г. и Писмо изх. № 94-1058/23.02.2024 г.

от 01.01.2020 г. до 31.12.2021 г., се намират в Сметната палата, гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 37.

Докладът за резултатите от проверката за изпълнението на препоръките е приет на основание чл. 50, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 164 на Сметната палата от 07.06.2024 г.

Опис
на одитните доказателства към Одитен доклад № 0200203022 за извършен одит за
съответствие при управлението на публичните средства и дейности на
Министерството на образованието и науката за периода от 01.01.2020 г. до 31.12.2021 г.

№	Одитни доказателства	Бр. стр.
1.	Писмо вх. № 04 -15-50 от 06.10.2023 г., писмо вх. № 04 -15-50 от 30.11.2023 г., писмо вх. № 04 -15-50 от 29.12.2023 г. и писмо вх. № 04-15-50 от 01.03.2024 г. от министъра на образованието и науката	20
2.	Заповед № РД 09-3441 от 30.10.2023 г. с Регистър за имотите-държавна собственост, предоставени за управление на МОН-Централно управление, Регистър, в който да се вписват предоставените имоти на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката и Регистър на сключените договори за отдаване под наем недвижими имоти и държавни ведомствени жилища, управлявани от МОН-ЦУ	7
3.	Стратегическите насоки за управлението и ползването на имоти и вещи – държавна собственост, предоставени на МОН и на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на образованието и науката, утвърдени на 29.11.2023 г. от министъра на образованието и науката.	4
4.	Вътрешни правила за работа на дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“, изменени със Заповед № РД09-3919 от 29.11.2023 г.	12
5.	Правилата за критерии за определяне и степенуване на жилищните нужди на лицата по чл. 22 от ППЗДС и критерии за увеличаване или намаляване на основната наемна цена на ведомствените жилища на Министерството на образованието и науката	7
6.	Функционална характеристика на дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“, утвърдена на 29.11.2023 г.	9
7.	Длъжностни характеристики на държавен експерт, главен експерт, старши експерт и младши експерт от отдел „Държавна собственост“, дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“, утвърдени от главния секретар на МОН	24
8.	Длъжностна характеристика на началник отдел „Държавна собственост“, дирекция „Държавна собственост и обществени поръчки“, утвърдена от главния секретар на МОН	7
9.	Писмо изх. № 94-1056/23.02.2024 г., Писмо изх. № 94-1062/23.02.2024 г., Писмо изх. № 94-1056/23.02.2024 г., Писмо изх. № 94-1057/23.02.2024 г. и Писмо изх. № 94-1058/23.02.2024 г.	5
	Общо	95